

Вплив батьківських настанов на вибір шлюбного партнера

Гончар О. О.

Магістрантка 2 курсу
спеціальності 053
«Психологія»

Науковий керівник:
Кузьменко Ю. В.
к. психол. н., доцент

Об'єкт дослідження – вибір шлюбного партнера.

Предмет дослідження – вплив батьківських настанов на вибір шлюбного партнера.

Мета дослідження – теоретичне обґрунтування та емпіричне визначення особливостей впливу батьківських настанов на вибір шлюбного партнера.

Гіпотеза дослідження - ми припускаємо, що батьківські настанови мають значний вплив на вибір шлюбного партнера.

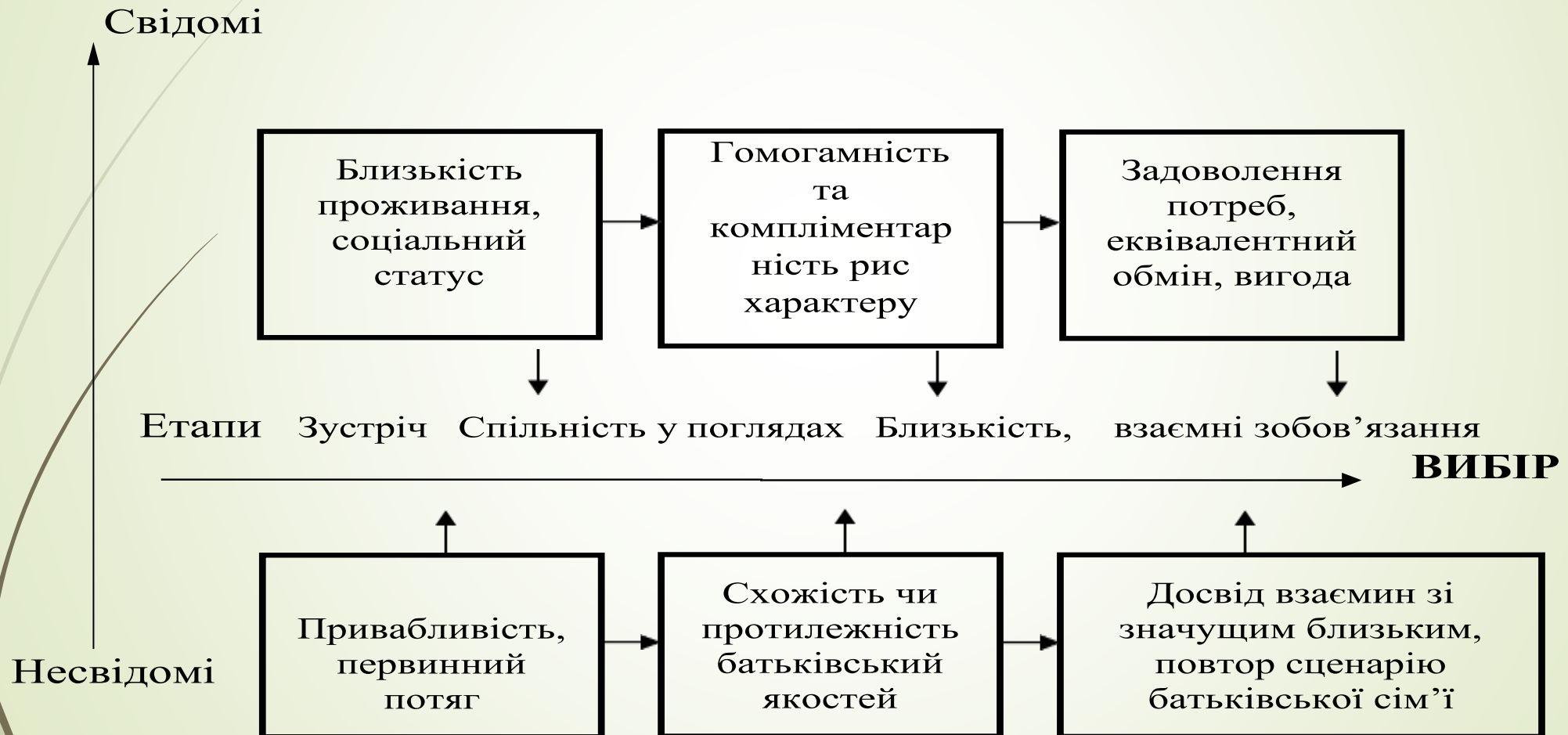
Завдання:

1. Визначити провідні психологічні чинники вибору шлюбного партнера.
2. Емпірично дослідити особливості співвідношення батьківських настанов та вибору шлюбного партнера.
3. Розробити та апробувати програму психологічної роботи з профілактики впливу батьківських настанов і оптимізацію подружніх стосунків.

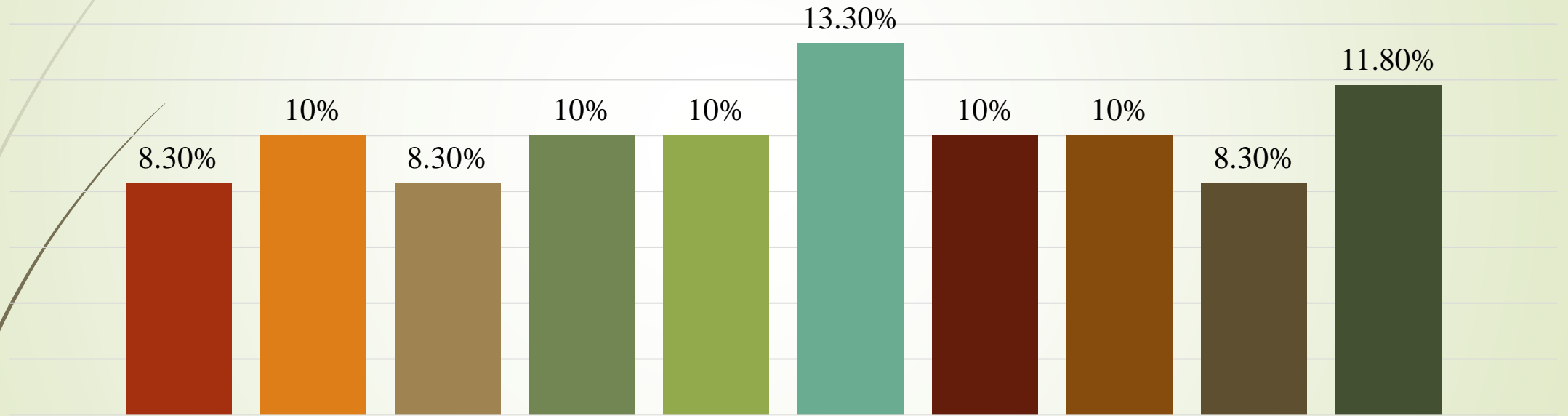
Методи та методики дослідження:

- **Теоретичні** – аналіз, систематизація, узагальнення та інтерпретація наукових даних стосовно явища здійснення вибору, психологічних чинників, які його зумовлюють;
- **Емпіричні** – спостереження і діагностичні методики: «Шкала сімейного оточення» (Р. Мус, адаптація С. Купріянова); «Поведінка батьків і ставлення опитуваних до них» (Е. Шафер); «Гісенський особистісний опитувальник» (Д. Бецкман, Е. Брачлер, Г. Річтер); «Методика діагностики міжособистісних стосунків» (Т. Лірі); «Рольові очікування і домагання у шлюбі» (О. Волкова, Г. Трапезнікова);
- **Математично-статистичні** - обробка емпіричних даних t-критерій Стюдента.

Модель соціально-психологічних чинників вибору шлюбного партнера

Результати дослідження сімейного оточення за методикою Р. Мус

%

■ Згуртованість

■ Експресивність

■ Конфлікт

■ Незалежність

■ Орієнтація на досягнення

■ Інтелектуально-культурна орієнтація

■ Орієнтація на активний відпочинок

■ Морально-етичні аспекти

■ Організація

■ Контроль

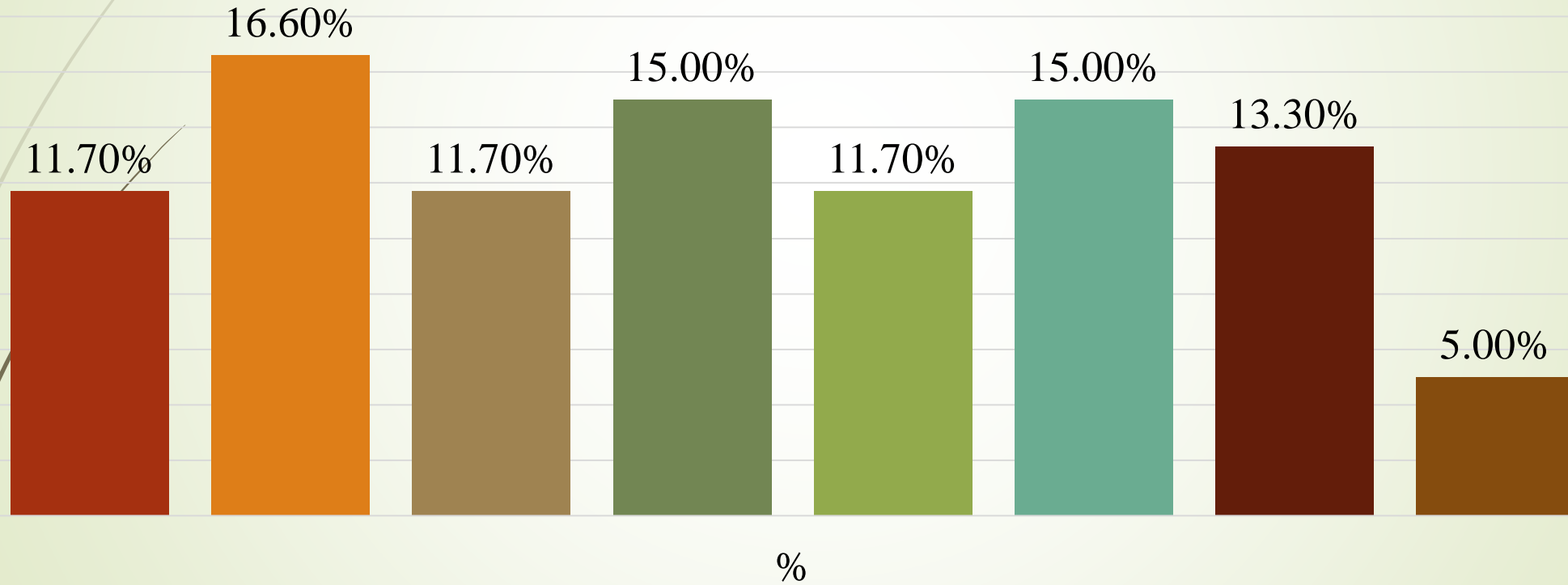
Результати дослідження поведінки батьків і ставлення опитуваних до них за методикою Е. Шафера

Результати дослідження психологічного портрету шлюбних партнерів за Д. Бецкманом, Е. Брачлером, Г. Річтер

Результати дослідження міжособистісних стосунків за методикою Т. Лірі

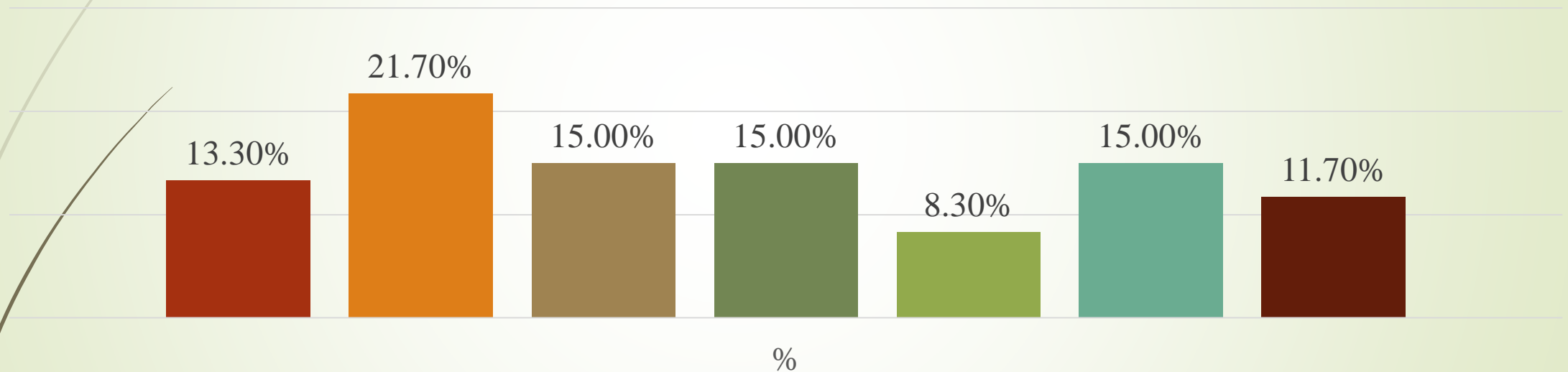
■ Авторитарний
■ Покірний

■ Егоцентричний
■ Залежний

■ Агресивний
■ Дружелюбний

■ Недовірливий
■ Альтруїстичний

Результати дослідження рольових очікувань і домагань у шлюбі за методикою О. Волкової, Г. Трапезнікової

■ Інтимно-сексуальна сфера

■ Господарсько-побутові очікування (від партнера)

■ Соціальна активність – очікування (від партнера)

■ Зовнішня привабливість – очікування (від партнера)

■ Особистісна ідентифікація з шлюбним партнером

■ Батьківсько-виховні – очікування (від партнера)

■ Емоційно-психотерапевтичні очікування (від партнера)

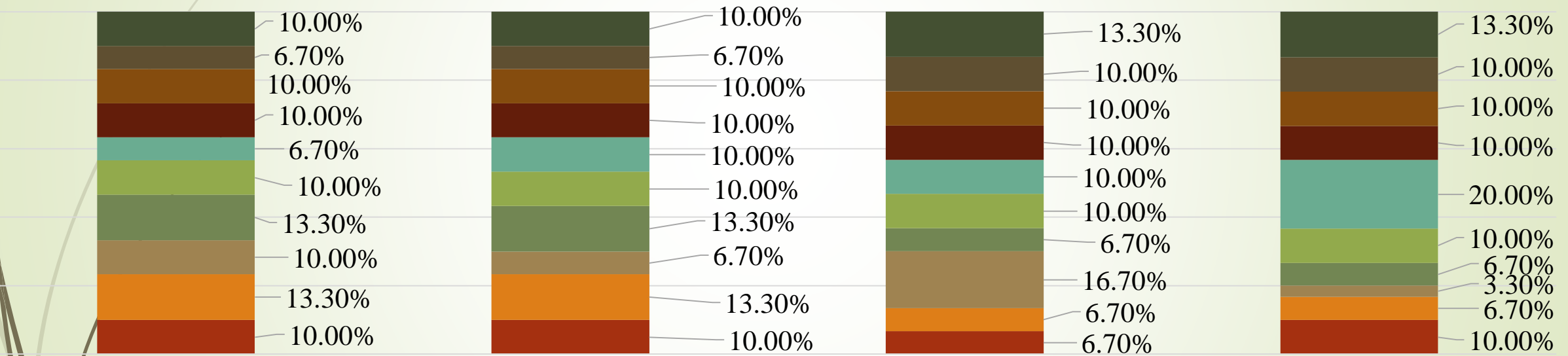
Програма психологічної профілактики сімейних проблем та оптимізації сімейних стосунків

Мета програми:

усвідомлення впливу батьківських настанов на вибір подружнього партнера та формування відносин емоційної близькості в подружній парі.

Результати дослідження сімейного оточення за методикою Р. Мус в КГ та ЕГ до та після експерименту

КГ (до експерименту)

КГ (після експерименту)

ЕГ (до експерименту)

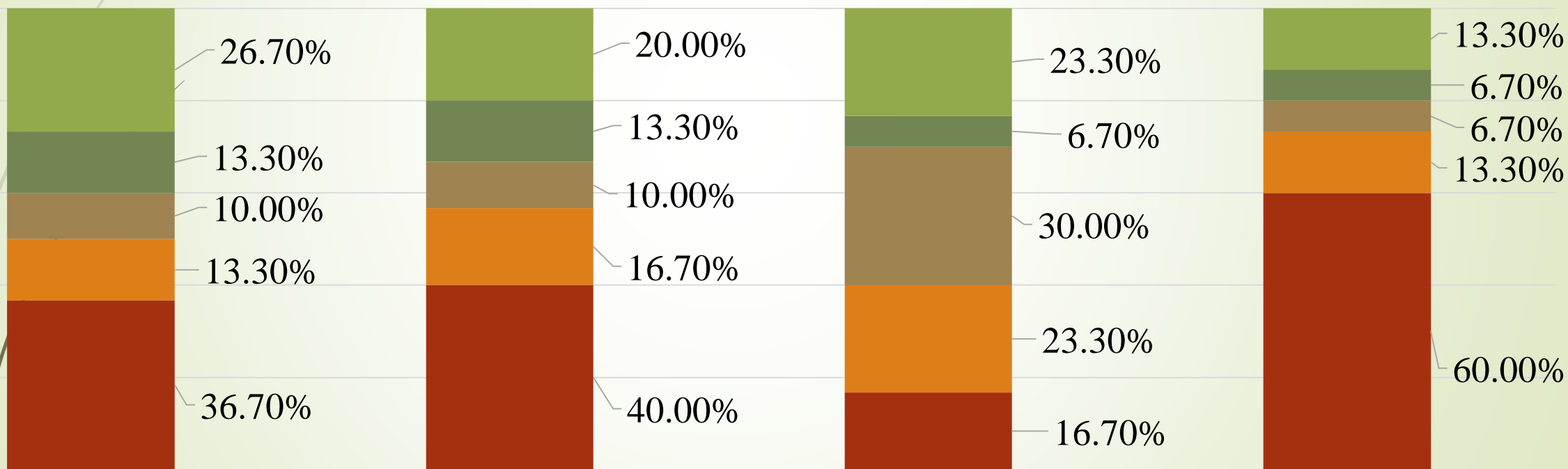
ЕГ (після експерименту)

- Згуртованість
- Незалежність
- Орієнтація на активний відпочинок
- Контроль

- Експресивність
- Орієнтація на досягнення
- Морально-етичні аспекти

- Конфлікт
- Інтелектуально-культурна орієнтація
- Організація

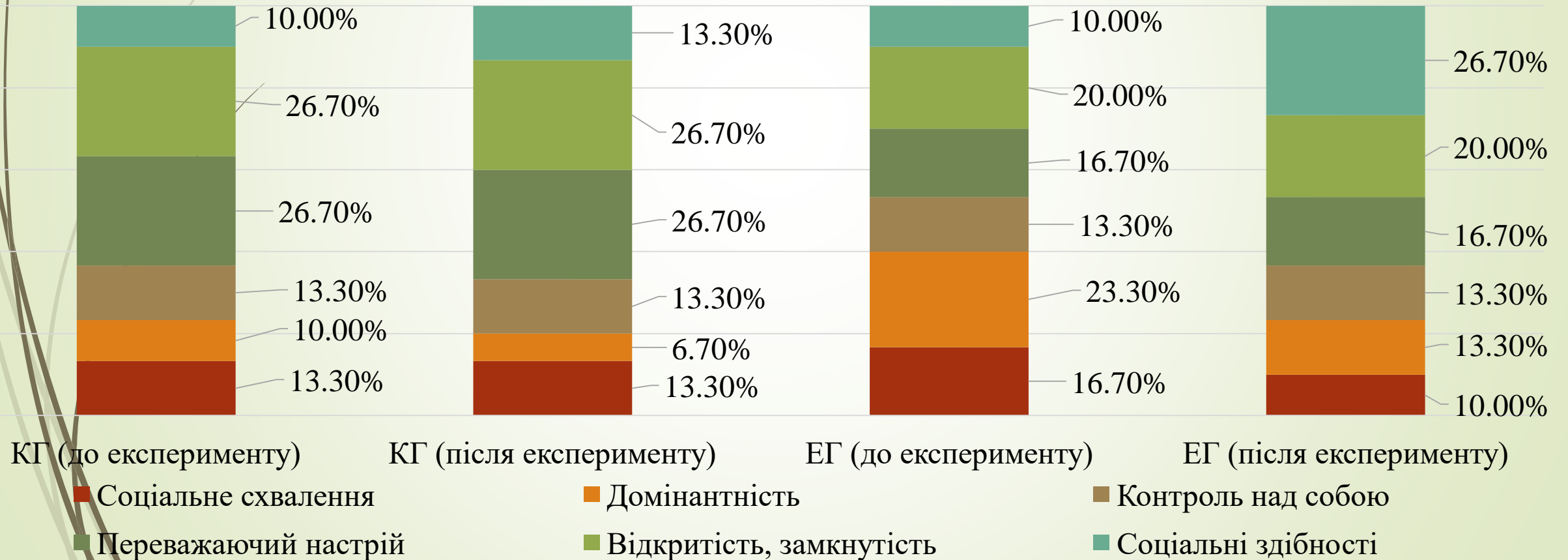
Результати дослідження поведінки батьків і ставлення опитуваних до них за методикою Е. Шафера в КГ та ЕГ до та після експерименту

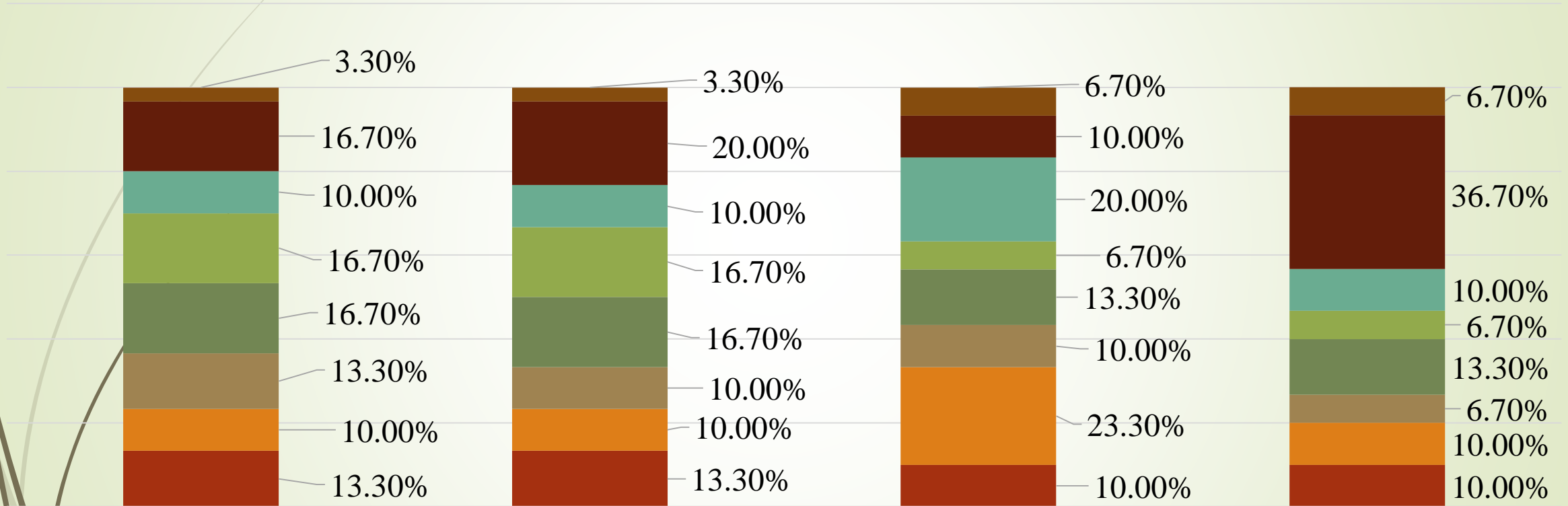
КГ (до експерименту) КГ (після експерименту) ЕГ (до експерименту) ЕГ (після експерименту)

■ Позитивний інтерес ■ Директивність ■ Ворожість ■ Автономність ■ Непослідовність

Результати дослідження психологічного портрету шлюбних партнерів за Д. Бецкманом, Е. Брачлером, Г. Річтер в КГ та ЕГ до та після експерименту

Результати дослідження психологічного портрету шлюбних партнерів за методикою Т. Лірі в КГ та ЕГ до та після експерименту

КГ (до експерименту)

КГ (після експерименту)

ЕГ (до експерименту)

ЕГ (після експерименту)

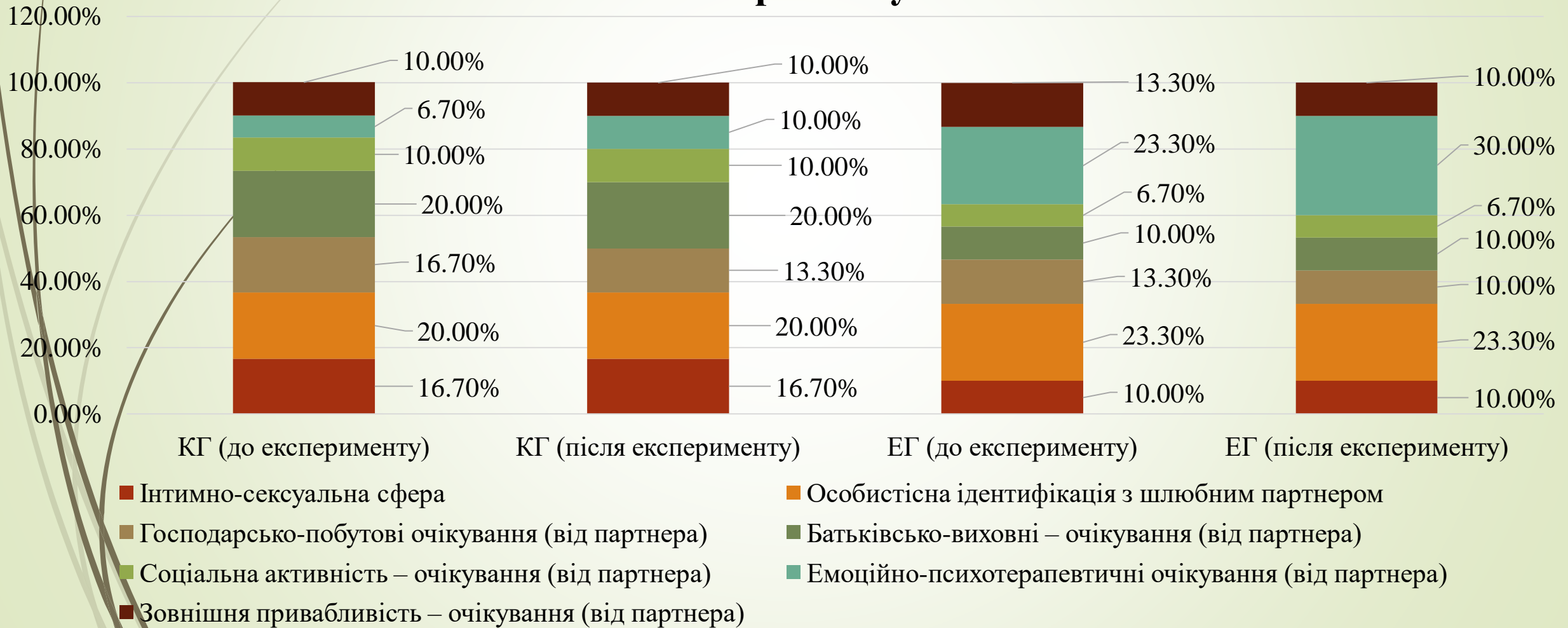
■ Авторитарний
■ Покірний

■ Егоцентричний
■ Залежний

■ Агресивний
■ Дружелюбний

■ Недовірливий
■ Альтруїстичний

Результати дослідження рольових очікувань і домагань у шлюбі за методикою О. Волкової, Г. Трапезнікової в КГ та ЕГ до та після експерименту

Практична значущість дослідження полягає в тому, що отримані результати та запропонована програма можуть бути використані практичними психологами та працівниками психологічних служб у роботі з подружніми парами при вирішенні завдань психологічної допомоги, консультування, психокорекції та психотерапії; у процесі психологічної підготовки молоді до подружнього життя. Також, результати дослідження можуть бути використані в процесі викладання навчальних дисциплін «Психологія сім'ї», «Соціальна психологія», «Організація діяльності практичного психолога», «Психологічний супровід сім'ї», «Гендерна психологія» та «Сімейне консультування» у вищих та післядипломних навчальних закладах.